

ONDERBOUWING VOORSTEL GEZOND EN VOLDOENDE ETEN

Samenvatting

- Een integrale aanpak van **gezond** en voldoende eten op scholen is mogelijk door aan te sluiten bij de aanpak Gezonde Jeugd Gezonde Toekomst (JOGG) en de Gezonde School Aanpak van de GGD Hollands Noorden.
- Een integrale aanpak van gezond en **voldoende** eten op scholen is aanvullend op bestaande voorzieningen zoals de landelijke schoolmaaltijdenregeling en/of EU School Groente&Fruit. Aanvullend omdat slechts een beperkt aantal scholen voor schoolmaaltijden of EU School Groente&Fruit in aanmerking komen.
- De hoogte van het beschikbare budget is € 200.000. De kosten voor met name de schoolmaaltijden zijn hoog, waardoor maar een beperkt aantal scholen van de voorgestelde aanpak gebruik zal kunnen maken.
- Het voorstel is het komende schooljaar pilots te doen op 3 po scholen en 3 vo scholen en voor deze pilots die scholen uit te nodigen die bij de uitvraag hebben aangegeven graag mee te willen doen.

Aanleiding

'Kinderen mogen niet naar school gaan met honger, dus we nemen maatregelen om dit tegen te gaan'; zo staat als ambitie omschreven in het Coalitieakkoord. In de Programmabegroting 2024 is dit hertaald tot: 'Het realiseren van maatregelen voor gezond en voldoende eten op school in samenwerking met het onderwijs'. Structureel is in de begroting voor de komende 3 jaar een bedrag opgenomen van € 200.000,00 per jaar met ingang van 2024.

Als acties staat geformuleerd:

- Ontwikkelen van een aanpak voor gezond en voldoende eten op school in samenwerking met het onderwijs;
- Scholen uit nodigen te komen met voorstellen voor pilots voor een aanpak op maat in hun school in 2024.

Bestaande voorzieningen en regelingen

Aan het bevorderen van gezond eten op school wordt in Alkmaar al gewerkt via de aanpak Gezonde Jeugd Gezonde Toekomst (JOGG) en de Gezonde School Aanpak van de GGD Hollands Noorden. Regelingen voor voldoende eten op school zijn de landelijke Schoolmaaltijdenregeling en EU-School Groente&Fruit. Aanvragen van scholen voor speciaal basisonderwijs, speciaal voortgezet onderwijs en praktijkonderwijs worden bij beide regelingen altijd toegekend¹.

- Landelijke regeling schoolmaaltijden (sinds 2023). Scholen kunnen kiezen voor het aanbieden van een maaltijd op school of een boodschappenkaart voor ouders.
- Europees Programma School Fruit&Groente. Deze regeling stimuleert leerlingen om Groente en Fruit te eten. Scholen voor voortgezet onderwijs kunnen van deze regeling geen gebruik maken. EU Schoolfruit en groente verstrekt 20 weken lang iedere week per leerling 3 porties groente en fruit.

¹ Omdat deze scholen altijd een toekenning krijgen worden ze in de aanpak gezond en voldoende eten niet meegerekend.

Berekening kosten

Schoolmaaltijden en/of School Groente&Fruit zijn goede maatregelen om te zorgen dat leerlingen voldoende te eten krijgen op school². Wanneer soortgelijke maatregelen bij de uitvoer van de coalitieambitie 'Gezond en voldoende eten' op alle PO en VO scholen³ in Alkmaar ingezet zouden worden, zijn, uitgaande van de bedragen die bij deze regelingen gehanteerd worden, de kosten als volgt:

- De schoolmaaltijdenregeling gaat uit van € 9,00 per leerling per week. Wanneer wordt uitgegaan van 20 weken komen de kosten per leerling⁴ per schooljaar uit op € 180,00. Als alle scholen zouden meedoen kost dit:

Basisonderwijs:	€ 1.480.860,00.
Voortgezet onderwijs	€ 1.302.300,00.
- School Groente&Fruit rekent per portie € 0,20 ct, bij drie porties per week is dat € 0,60. Uitgaand van 20 schoolweken een bedrag van € 12,00 per leerling. Als alle scholen zouden meedoen zijn de kosten:

Basisonderwijs	€ 98.724,00
Voortgezet onderwijs op	€ 86.820,00.

Het beschikbare budget is daarvoor niet toereikend; er moeten keuzes worden gemaakt.

Voorstel aanpak 'Gezond en voldoende eten op school'

GEZOND EN **VOLDOENDE** ETEN OP SCHOOL

- a) Er zijn landelijke en Europese regelingen voor respectievelijk Schoolmaaltijden en voor School Groente&Fruit.
- b) Uit het overzicht van de kosten blijkt dat het budget van € 200.000,00 per jaar ruim onvoldoende is om alle scholen die een schoolmaaltijd of schoolfruit zouden willen tegemoet te komen. Er moeten dus keuzes worden gemaakt. Voorstel is om die scholen tegemoet te komen die voor bovengenoemde regelingen niet in aanmerking komen.
- c) Het reguliere voortgezet onderwijs kan geen gebruik kunnen maken van EU-schoolgroente&fruit. Gezien de hoge kosten voor schoolmaaltijden op een VO-school lijkt de meest haalbare optie om voor het VO de optie School Groente&Fruit voor te stellen.
- d) In het basisonderwijs kunnen slechts een beperkt aantal scholen gebruik maken van de schoolmaaltijdenregeling. Scholen komen pas in aanmerking als minstens 30% van hun leerlingen uit een huishouden komt met een laag inkomen.
- e) Het voorstel is drie PO scholen en drie VO scholen voor het schooljaar 2024/2025 uit te nodigen een pilot te doen voor respectievelijk een maaltijdvoorziening (alleen PO) of School Groente&Fruit (PO en VO) en hiervoor subsidie budget beschikbaar te stellen als stimuleringsbijdrage.
- f) Een aantal scholen hebben actief aangegeven graag een voorziening op school te willen en mee te willen denken. Het voorstel is deze scholen als eerste uit te nodigen voor de pilot.

GEZOND EN **VOLDOENDE** ETEN op school

JOGG (Gezonde Jeugd Gezonde Toekomst en de GGD Hollands Noorden (Gezonde school) zetten zich in om gezond eten op school te bevorderen. Het voorstel is om deze voorzieningen in te zetten om een bijdrage te leveren aan de opdracht 'Gezond en voldoende eten op school' als volgt:

²Dit blijkt onder meer uit de uitvraag bij een aantal scholen die hier al mee werken – zie bijlage 1)

³Uitgezonderd sbo/so, vso en praktijkonderwijs

⁴Leerlingtelling 2024 regulier basisonderwijs: 8227 en regulier voortgezet onderwijs 7235.

- a) De gemeente Alkmaar vraagt aan de scholen die in de uitvraag hebben aangegeven een maaltijd of Groente&Fruit op school te willen of zij mee willen doen aan de pilot.
- b) Als zij dat willen kunnen zij subsidie aanvragen voor een schoolmaaltijd (alleen PO) of voor School Groente&Fruit (PO en VO) voor 20 weken in het schooljaar 2024/2025.
- c) In hun subsidieaanvraag geven scholen aan op welke manier zij werken aan gezond eten op school. Als een school behoefte heeft aan advies kunnen zij een beroep doen op JOGG.
- d) Onderdeel van de pilot voor de deelnemende scholen is een advies gesprek met de Gezonde School consulent van de GGD. Deze adviseert de school hoe zij gezondheid binnen de school integraal kunnen oppakken volgens de evidence-based Gezonde School principes).

Financiën

- Drie Po scholen kunnen voor 20 weken een maaltijdvoorziening aanvragen of School Groente&Fruit
- Drie VO scholen kunnen voor 20 weken School Groente&Fruit aanvragen.
- Het maximum bedrag voor een schoolmaaltijd is € 9,00 per leerling per week
- Het maximum bedrag voor School Groente&Fruit is 0,60 per leerling per week.
- De verstrekking van subsidie aan scholen wordt verdeeld over 2024 (5/12e) en 2025 (7/12e).

	Schooljaar '24/'25	Tweede helft 2024	Eerste helft 2025
PRIMAIR ONDERWIJS	€ 100.000,00	€ 41.667,00	€ 58.333,00
VOORTGEZET ONDERWIJS	€ 40.000,00	€ 16.667,00	€ 23.333,00
TOTAAL	€ 140.000,00	€ 58.334,00	€ 81.666,00

Begeleiding van de pilot

Een werkgroep van beleid gezondheid en onderwijs en GGD en JOGG volgt de pilot.

Begin 2025 worden de eerste resultaten besproken en wordt gekeken of en op welke manier de opdracht in het schooljaar 2025/2026 kan worden vormgegeven.